

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2021/1 BSF 79 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af ulovlig helårsbeboelse i kolonihaver

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om bekæmpelse af ulovlig helårsbeboelse i kolonihaver

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at fremsætte de nødvendige forslag, der sikrer, at det ikke længere er muligt at have folkeregisteradresse i kolonihaver, og herudover inden udgangen af 2022 at igangsætte et arbejde for at undersøge yderligere muligheder for at sikre et effektivt forbud mod helårsbeboelse i kolonihaver for at dæmme op for uretmæssig og ulovlig brug af kolonihaver i landets kommuner. Det skal fremgå entydigt, at helårsbeboelse er ulovligt, og at det er op til kommunen at afgøre, hvordan reglerne skal udformes, så dette princip overholdes via f.eks. en temalokalplan.

Der skal derudover indføres bøder for overtrædelser af reglerne vedrørende ulovlig beboelse, ligesom man har for sommerhuse. Herved har kommunerne en større mulighed for at føre sagerne i stedet for foreningerne, og de kan eventuelt tage andre midler i brug. Bl.a. skal kommunerne i forbindelse med bevisvurdering vedrørende ulovlig beboelse kunne få indsigt i kontoudtog, jf. CPR-lovens § 10, stk. 3 og 4.

Bemærkninger til forslaget

Kolonihaver er en del af dansk kulturhistorie. Kolonihaver har historisk set typisk været et attraktivt fritidstilbud for den del af befolkningen – ofte den lavere lønnede del – der bor i lejlighed i byerne og uden adgang til have. Kolonihaveloven blev indført i 2001 (Lov nr. 476 af 7. juni 2001 om kolonihaver). Det fremgår af kolonihavelovens formålsbestemmelse, at loven har til formål at sikre, at kolonihaveområder fortsat kan være en væsentlig del af bybefolkningens muligheder for rekreation og beskæftigelse i fritiden.

En opgørelse fra 2012 peger på, at der er ca. 62.000 kolonihaver i Danmark, idet indenrigs- og boligministeren i maj 2021 i et svar til Folketinget har oplyst, at Bolig- og Planstyrelsen ikke har kendskab til en aktuel opgørelse over alle kolonihaver og kolonihaveforeninger i Danmark (Indenrigs- og Boligudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 196, folketingsåret 2020-21).

Det fremgår af definitionen af et kolonihaveområde i kolonihaveloven, at et kolonihaveområde er et område, hvor bebyggelsen ikke må anvendes til helårsbeboelse. Det er nærmere beskrevet i bemærkningerne til forslag til lov om kolonihaver fra 2001. Heraf fremgår bl.a.: »Det vil sige, at bebyggelsen ikke lovligt må være bopæl for nogen i vinterhalvåret, men bestemmelserne om, i hvilket omfang bebyggelsen må anvendes, vil i øvrigt kunne variere i praksis.« (Jf. folketingsåret 2000-01, lovforslag nr. L 203, forslag til lov om kolonihaver som fremsat).

Indenrigs- og boligministeren oplyste i et svar til Folketinget i april 2021 endvidere følgende: »Forbudet mod helårsbeboelse i et konkret kolonihaveområde kan have sit retlige grundlag i forskellige typer af dokumenter. Håndhævelse af forbuddet afhænger af, hvilket retligt grundlag forbuddet fremgår af.« (Indenrigs- og Boligudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 153, folketingsåret 2020-21).

Selv om det fremgår af definitionen af et kolonihaveområde i kolonihaveloven, at et kolonihaveområde er et område, hvor bebyggelsen ikke må anvendes til helårsbeboelse, er det i dag muligt at have folkeregisteradresse i en kolonihave hele året i henhold til CPR-loven. Dette kan medvirke til uretmæssig og ulovlig brug af kolonihaver i de mange kolonihaveforeninger, der findes i kommunerne – typisk i eller i tilknytning til de større byer.

Ulovlig helårsbeboelse i kolonihaver udfordrer hele kolonihavetanken og de sociale fællesskaber og trygheden i landets kolonihaver og kolonihaveforeninger.

Dansk Folkeparti mener derfor, at der er behov for at gøre op med, at det i dag er muligt at have sin folkeregisteradresse i en kolonihave. Dansk Folkeparti finder endvidere, at der er behov for at igangsætte et arbejde for at undersøge yderligere muligheder for at sikre et effektivt forbud mod helårsbeboelse i kolonihaver, herunder på baggrund af en gennemgang af regelsættene på området og de nuværende sanktions- og håndhævelsesmuligheder m.v. Dette er med henblik på, at der på sigt på effektiv vis kan tages hånd om ulovlig helårsbeboelse i kolonihaver.

Der opleves flere steder problemer i landets kolonihaveforeninger og kommuner med ulovligt ophold i kolonihaver (se f.eks. »Kolonihave-formand: Massive problemer med ulovlig helårsbeboelse i Odenses kolonihaver«, fyens.dk, den 8. juli 2019).

Tal for bopælsregistrering i kolonihaver på baggrund af et særtræk fra Danmarks Statistik viser, at der i perioden 2010-2020 har været en næsten uafbrudt stigning i antal personer med bopælsadresse i kolonihavehuse. I 2010 havde 243 personer registreret bopælsadresse i et kolonihavehus, mens det var 514 personer i 2018. 602 personer havde registreret bopælsadresse i et kolonihavehus i 2019, og 695 personer havde registreret bopælsadresse i et kolonihavehus i 2020 (Indenrigs- og Boligudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 154, folketingsåret 2020-21). Tallene er pr. 1. januar i de angivne år.

Svarene på Dansk Folkepartis egne henvendelser til Odense Kommune, Københavns Kommune og

Aarhus Kommune i efteråret 2021 viser dog, at problemet er større, end Indenrigs- og Boligministeriet er klar over. I disse tre kommuner alene har 2.322 personer folkeregisteradresse i en kolonihave. I Aarhus befandt sig pr. 1. oktober 2021 294 personer med folkeregisteradresse i en kolonihave fordelt på 31 kolonihaveforeninger. I København var 993 personer fordelt på 11 kolonihaveforeninger, mens der i Odense var 1.035 personer fordelt på 32 kolonihaveforeninger. I Odense springer fem af kolonihaveforeningerne i øjnene, fordi hovedparten af folkeregisteradresserne befinder sig i disse, nemlig 62 pct. Det drejer sig om Biskorup Havekoloni (87 pct.), Søndergårds Haver Havekoloni (55 pct.), Lilletoften Havekoloni (56 pct.), Enghaven Havekoloni (43 pct.) og Martins Minde Havekoloni (41 pct.). Otte af havekolonierne har slet ingen personer registreret med folkeregisteradresse. Biskorup, Søndergårds Haver og Martins Minde ligger rundt om et parallelsamfund, Vollsmose.

Der er mange udfordringer forbundet med helårsbeboelse i kolonihaver. Kolonihaver er typisk dårligt isolerede huse, som er uegnede til helårsbeboelse. Helårsbeboelse kan også føre til overbebyggelse i kolonihaver med villalignende forhold, hvilket er i strid med kolonihavelovens formål. Muligheden for at have folkeregisteradresse i en kolonihave kan desuden medvirke til svindel med sociale ydelser, idet flere typer af sociale ydelser er knyttet til bopælsregistrering, herunder antallet af personer tilmeldt samme folkeregisteradresse.

Der opleves også problemer i nogle kolonihaver med kriminelle personer og bander med utryghed til følge. Således har en række odenseanske kolonihaveforeninger i flere år kæmpet med kriminelle, der sælger stoffer, skaber utryghed og chikanerer andre beboere (se f.eks. »Kolonihaver kæmper med kriminelle bander: - Jeg prøver at råbe højt nu«, tv2fyn.dk, den 1. juli 2021).

Desuden peger erfaringer på, at det ofte er vanskeligt for bl.a. kolonihaveforeninger at løfte bevisbyrden i forhold til ulovlig helårsbeboelse i kolonihaver og dermed sikre en effektiv håndhævelse af forbuddet mod helårsbeboelse (se f.eks. »Kommuner vil stramme regler for kolonihaver: Få ødelægger det for mange, siger forbund«, tv2.dk, den 28. november 2019 og »Kolonihaver på menuen: Kommune vil helårsbeboelse til livs«, dr.dk, den 24. september 2018).

Med dette beslutningsforslag ønsker Dansk Folkeparti at dæmme op for og sætte effektivt ind i forhold til ulovlig helårsbeboelse i landets kolonihaver og herved sikre kolonihavetanken og bevarelsen af de sociale fællesskaber og trygheden i landets kolonihaver og kolonihaveforeninger.

Skriftlig fremsættelse

Alex Ahrendtsen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af ulovlig helårsbeboelse i kolonihaver.

(Beslutningsforslag nr. B 79)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.